

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 94
Din data de 01.02.2017

Dosar nr.: 48/2016

Petiția nr.: 386/27.01.2016

Petent: Sindicatul Liber AIC-MK

Reclamați: S.N. Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu – Constanța S.A.;
Sindicatul Independent al S.N. AIMKC S.A.

Obiect: condiționarea dreptului de a negocia, prevăzută în cuprinsul art. 97 din CCM; sintagma “inițiativă” considerată ca fiind discriminatorie

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și adresa de corespondență al petentului

1.1.1. Sindicatul Liber AIC-MK,

I. 2. Numele și sediul reclamanților

1.2.1. S.N. Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu – Constanța S.A.,

1.2.2. Sindicatul Independent al S.N. AIMKC S.A.,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 386/27.01.2016 petentul arată că societatea reclamată și sindicatul reprezentativ au negociat și prevăzut în CCM 2015-2016 un articol (art. 97), care prevede : „Negocierea Contractelor Individuale de Muncă se declanșează, în mod obligatoriu, la inițiativa uneia dintre părțile semnatare ale Contractului Colectiv de Muncă”

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 386/12.02.2016 și nr. 776/12.02.2016 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 25.02.2016. La termen, părțile nu au fost prezente.

3.3. Prin adresele înregistrate sub nr. 1188/29.02.2016 au fost recitate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 15.03.2016. La termen, părțile reclamate au fost prezente.

3.4. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 386/27.01.2016 petentul arată că societatea reclamată și sindicatul reprezentativ au negociat și prevăzut în CCM 2015-2016 un articol (art. 97), contrar sancțiunilor CNCD și a prevederilor hotărârii judecătorești prin care sunt iar condiționați de inițiativa patronatului sau a sindicatului reprezentativ pentru a putea beneficia de dreptul la negocierea contractului de muncă.

- Petentul aduce în discuție hotărârea nr. 342/2015, prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat săvârșirea faptelor de discriminare împotriva membrilor sindicatului petiționar.

- nu s-a procedat în conformitate cu prevederile legale, motiv pentru care, deși sunt formulate cereri de negocieri, patronatul și sindicatul reprezentativ condiționează dreptul de „inițiativa” acestora.

- articolul reclamat prevede următoarele: **„Negocierea Contractelor Individuale de Muncă se declanșează, în mod obligatoriu, la inițiativa uneia dintre părțile semnatare ale Contractului Colectiv de Muncă”**

- astfel, calitatea de membri ai alte organizații sindicale neobediente face ca patronatul să condiționeze acest lucru numai dacă există „inițiativă” din partea „părților semnatare” ale CCM.

4.2. Susținerile S.N. Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu S.A.

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 1434/10.03.2016, partea reclamată solicită constatarea netemeinicii sesizării și susține că este necesar a fi analizate efectele CCM asupra salariaților din cadrul societății;

- susținerile petentului potrivit cărora membrii săi de sindicat nu au beneficiat de prevederile CCM sunt neîntemeiate; după intrarea în vigoare a contractelor individuale de muncă, clauzele lor au fost și sunt aplicate tuturor salariaților;

- potrivit legii, sindicatul reprezentativ este partenerul social de dialog în toate aspectele privind executarea CCM;

- potrivit considerentelor instanței de judecată, în cadrul negocierilor colective prevederile referitoare la inițierea negocierii CIM au fost modificate în sensul de a nu limita salariaților, în calitatea lor de parte a acestui contract individual de muncă, dreptul de a iniția negocierea CIM;

- la redactarea CCM s-a produs o eroare de redactare, astfel că din formularea finală a articolului reclamat a fost eliminată sintagma „ale Contractului Colectiv de Muncă” (forma finală fiind: **„Negocierea Contractelor Individuale de Muncă se declanșează, în mod obligatoriu, la inițiativa uneia dintre părțile semnatare”**);

- arată că această prevedere nu este limitativă, nu oprește angajații aeroportului să solicite renegocierea CIM, ci stabilește obligația angajatorului și a angajaților de a declanșa negocierea individuală, atunci când ea este solicitată.

4.2.1.1. Sunt atașate documente la dosar.

4.3. Susținerile Sindicatului Independent al S.N. AIMKC S.A.

4.3.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 24/14.032016, depus în cadrul ședinței de audieri din data de 15.03.2016, Sindicatul Independent al S.N. AIMKC S.A. susține următoarele:

- CCM este convenția încheiată în formă scrisă între angajator sau organizația patronală, de o parte, și salariații, reprezentați prin sindicate ori în alt mod prevăzut de lege, de cealaltă parte, aplicabil tuturor salariaților, prin care se stabilesc clauze privind condițiile de muncă, salarizare, precum și alte drepturi și obligații ce decurg din raporturile de muncă;

- este un act juridic sui generis deoarece respectarea normelor sale se impune și salariaților care nu au luat parte expres la negocierea și semnarea lor (celor angajați ulterior încheierii contractului);

- forța juridică a prevederilor cuprinse în CCM este similară normelor cuprinse în legi;

- solicită respingerea petiției ca neîntemeiată

4.3.1.1. Sunt atașate documente la dosar.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că petentul este condiționat de inițiativa patronatului și a sindicatului reprezentativ în ceea ce privește beneficierea dreptului de a negocia contractul de muncă (art. 97 din CCM 2015-2016)

5.2. În drept, *Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000) la **art. 2 alin. (1)** prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.3. Conform **art. 7 lit. f)** *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii: (...) f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta; ...”*

5.4. Pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept.

5.5. Colegiul director constată că sintagma „inițiativă” cuprinsă în prevederile art. 97 din CCM constituie o diferențiere.

5.6. Criteriul de diferențiere este, în prezenta cauză, apartenența la un sindicat nereprezentativ, care se înscrie la categoria „*orice alt criteriu*”.

5.7. Dreptul atins este dreptul la muncă, garantat de **Constituția României**.

În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 și art. 7 lit. f) cuprinse în **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Astfel, condiționarea dreptului de a negocia prevăzută în cuprinsul art. 97 din CCM constituie o diferență, pe baza apartenenței la un sindicat nereprezentativ, care încalcă dreptul la muncă.

5.8. Criteriile enumerate de art. 2 alin. 1 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, cum arată și CEDO privind art. 14 (Engel și alții împotriva Olandei, 8 iunie 1976, §72).

5.9. În cauza de față, criteriul este cel al reprezentativității unui sindicat față de celălalt sindicat care este nereprezentativ, respectiv calitatea de membru într-un sindicat reprezentativ față de calitatea de membru într-un sindicat nereprezentativ. În conformitate cu art. 20 alin. 6 al O.G. nr. 137/2000 „*persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament*”. Acest principiu, definit ca principiul inversării (împărțirii) sarcinii probei se aplică inclusiv de CEDO (Nachova și alții împotriva Bulgariei, 6 iulie 2005, §156, Horváth și Kiss împotriva Ungariei, 29 ianuarie 2013, §108).

5.10. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională. Conform cazuisticii C.N.C.D. și a instanțelor de judecată din România drepturile pot fi prevăzute și prin înțelegeri contractuale.

5.11. Drepturile acordate de angajator doar sindicatului reprezentativ prin Contractul colectiv de muncă ar trebui extinse și asupra sindicatelor nereprezentative, în condițiile **Legii dialogului social**. Art. 97 cuprins în CCM prevede că „**Negocierea Contractelor Individuale de Muncă se declanșează, în mod obligatoriu, la inițiativa uneia dintre părțile semnatare ale Contractului Colectiv de Muncă**”. În acest sens, calitatea de membri ai alte organizații sindicale neobediente face ca patronatul să condiționeze acest lucru numai dacă există „inițiativă” din partea „părților semnatare” ale CCM. Colegiul director reține că părțile semnatare ale CCM sunt angajatorul și sindicatul reprezentativ.

5.12. Favorizarea sindicatului reprezentativ într-o serie de domenii, acordare de drepturi este discriminatorie întrucât reprezintă o deosebire, excludere, preferință pe baza apartenenței sindicale, care are ca efect restrângerea drepturilor sindicale și ale celor prevăzute prin Contractul colectiv de muncă.

5.13. . Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință, constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare directă, prevăzută de art. 2 alin.1, coroborate cu prevederile art. 7 lit. f) din O.G nr.137/2000, republicată și decide sancționarea angajatorului (S.N. Aeroportul Internațional Mihail

Kogălniceanu – Constanța S.A.) cu amendă contravențională în sumă de 5.000 lei, în virtutea art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, având în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat un grup de persoane;
- discriminarea este de natură să afecteze activitatea independentă a sindicatelor nereprezentative și să creeze un monopol pentru un singur sindicat, cel reprezentativ;
- prima reclamată are calitatea de angajator, care are obligații clare față de angajați și față de reprezentanții lor.

5.14. Alin. 2 al art. 26 prevede: „*Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești*”.

5.15. Colegiul director obligă primul reclamat să publice rezumatul prezentei hotărâri, cu excluderea datelor cu caracter personal, într-un ziar de circulație națională

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Favorizarea sindicatului reprezentativ într-o serie de domenii, acordare de drepturi este discriminatorie conform art. 2 alin. 1 și art. 7 lit. f) din **O.G. nr. 137/2000**;
2. Aplică amenda contravențională în sumă de 5.000 lei față de S.N. Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu – . conform art. 26 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**;
3. Obligă primul reclamat să publice rezumatul prezentei hotărâri, cu excluderea datelor cu caracter personal, într-un ziar de circulație națională conform art. 26 alin. 2 al **O.G. nr. 137/2000**;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Administrației Județene a Finanțelor Publice Constanța pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se achită la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Constanța. Dovada plății și a publicării rezumatului hotărârii se trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar C.N.C.D. va lua măsurile legale privind executarea prezentei hotărâri.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: A.C.F./B.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.